

19 noiembrie 2013

COMUNICAT DE PRESĂ
privind admiterea de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii
a cererii de apărare a independenței și reputației profesionale
formulată de domnul Ioan Mureșan, procuror șef al DIICOT - Serviciul
Teritorial Alba Iulia

În ședința din ziua de 19 noiembrie 2013, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a analizat Raportul Inspecției Judiciare privind rezultatele verificărilor efectuate ca urmare a solicitării adresate Inspecției Judiciare de domnul procuror Ioan Mureșan, procuror șef al Serviciului Teritorial Alba Iulia al Direcției de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT), pentru apărarea independenței și reputației profesionale.

În cererea formulată se arată că, în cadrul emisiunilor intitulate „La ordinea zilei”, „Subiectiv”, „100 de minute” și „Sinteza Zilei” difuzate pe postul TV Antena 3 la datele de 24 octombrie 2013, 25 octombrie 2013, respectiv 27 octombrie 2013, și în cadrul emisiunii „Realitatea la raport” difuzată pe postul Realitatea TV la data de 28 octombrie 2013, au fost formulate aspecte nereale, referitoare la modul de derulare a procedurilor penale într-o cauză penală, precum și comentarii denigratoare cu privire la pregătirea și profesionismul procurorului Ioan Mureșan și au fost puse în discuție măsurile luate de aceasta în dosarul nr. 13/D/P/2011 al Direcției de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Serviciul Teritorial Alba Iulia. Procurorul șef mai arată că aspectele invocate în cursul emisiunilor au fost menite să inducă în conștiința opiniei publice ideea transpunerii în planul răspunderii penale a unui presupus conflict personal între acesta și comisarul șef Berbeceanu Traian. Totodată, au fost prezentate permanent imagini cu declarația de avere atât a procurorului șef Ioan Mureșan, cât și a inculpatului Berbeceanu Traian, însoțite de remarcile jurnaliștilor A. C. (Realitatea TV), M. G. și D. G. (Antena 3), precum și a invitațiilor acestora D. C., R. W., O. S., M. C. și R. S. Domnul procuror șef apreciază că toate aceste afirmații sunt de natură să pună la îndoială profesionalismul și independența sa în exercitarea activităților specifice funcției deținute în prezent.

În urma sesizării și a verificărilor efectuate de inspectorii judiciari ai Direcției de inspecție judiciară pentru procurori, au rezultat următoarele: în dosarul penal nr. 13/D/P/2011, la datele de 30 iulie 2012, 21 octombrie 2013 și 23 octombrie 2013, față de învinuiții Biriescu Titus Gabriel, Biriescu Anișoara Ramona și Berbeceanu Traian, a fost începută/extinsă urmărirea penală și schimbată încadrarea juridică, respectiv față de aceștia s-a pus în mișcare acțiunea penală prin ordonanțele din 23 octombrie 2013. În acest context, Direcția de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate

Organizată și Terorism – Serviciul Teritorial Alba Iulia, la data de 24 octombrie 2013, în temeiul dispozițiilor art. 149¹ Cod procedură penală, a formulat propunere de arestare preventivă a inculpaților Berbeceanu Traian, Biriescu Titus Gabriel și Biriescu Anișoara Ramona, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art. 7 și 8 din Legea nr. 39/2003, art. 263 alin. 1 și 2 Cod penal, art. 264 alin. 1 Cod penal, art. 260 Cod penal și art. 292 Cod penal. Prin încheierea din 24 octombrie 2013, pronunțată în dosarul nr. 932/57/213 al Curții de Apel Alba Iulia, s-a dispus arestarea inculpaților de mai sus pe o perioadă de 29 de zile. Măsura dispusă a fost menținută și de Înalta Curte de Casație și Justiție prin respingerea recursurilor formulate de inculpați. În fapt, s-a reținut că grupul infracțional constituit de soții Biriescu a fost sprijinit de către comisarul șef Berbeceanu Traian în vederea comiterii mai multor infracțiuni de evaziune fiscală și delapidare săvârșite pe raza de competență a Curții de Apel Alba Iulia.

În conținutul transmisiilor televizate, a fost relatat pe larg și analizat, tendențios, cu rea-credință, partinic și exclusiv în defavoarea procurorului șef și a procurorilor DIICOT – Serviciul Teritorial Alba Iulia, conținutul unui mesaj scris numit „Scrisoare” și atribuit inculpatului Berbeceanu Traian în care au fost formulate acuzații cărora li s-a atribuit valoare de certitudine, emițându-se judecăți de valoare. În acest sens, s-a subestimat până la anulare rolul procurorului în faza de urmărire penală, subliniindu-se doar importanța comisarului Berbeceanu Traian în instrumentarea cauzelor.

Din Raportul inspectorilor judiciari, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut, în primul rând, împrăjirea că în afirmațiile din cadrul emisiunilor televizate nu se evidențiază faptul că, pentru toate infracțiunile aflate în competența DIICOT, se efectuează urmărirea penală proprie, iar unul dintre aspectele imputate comisarului Berbeceanu Traian este tocmai faptul că nu a sesizat infracțiuni despre care a luat la cunoștință, favorizând astfel persoane – din cercul său de interese – despre care există probe că au săvârșit fapte penale. Totodată, au fost prezentate negativ și activitatea de urmărire penală proprie pe care procurorul șef Ioan Mureșan a desfășurat-o în cauză, actele procesuale pe care le-a întocmit, contestându-se modul de administrare al probatoriului și temeinicia acestuia și s-a afirmat că mijloacele de probă ar fi fost obținute ilegal și ar fi lipsite de forță probantă, fiindu-i pusă sub semnul îndoielii competența profesională a acestuia. De asemenea, modul de prezentare, în emisiunile anterior menționate, a activității desfășurate atât de procurorul șef Ioan Mureșan, cât și de ceilalți procurori din cadrul DIICOT – Serviciul Teritorial Alba Iulia a avut drept scop declarat influențarea instanțelor de judecată, concluzionându-se tendențios că tot dosarul ar fi o înscenare pentru o răzbunare realizată de procurorii de mai sus, împreună cu serviciile de informații, împotriva comisarului Berbeceanu Traian.

Prin afirmațiile făcute în cadrul dezbaterilor, jurnaliștii au depășit limitele admisibile ale libertății de exprimare, așa cum sunt protejate de

dispozițiile articolului 10 din **Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**. Dreptul la libertatea de exprimare nu este unul absolut, acesta fiind susceptibil de anumite restrângeri în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva unor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra, cum ar fi autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. 1 și 6 din Constituția României, *„Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile însă, libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”*. De asemenea, dreptul la liberă exprimare, prevăzut de art. 30 din Constituție nu poate fi exercitat cu încălcarea principiului independenței judecătorului și supunerii lui numai legii, astfel cum este statuat prin dispozițiile art. 124 din Constituție și art. 2 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată.

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza **„Braford contra Danemarca”** a decis că *„interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior aceluia de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”*.

În cauza **„Pager și Oberschlick contra Austriei”** s-a statuat că *„activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept”*.

Independența și imparțialitatea procurorilor precum și necesitatea respectării acestora, este prevăzută în reglementări interne și internaționale. Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de art. 124 alin. 3 din Constituția României, art. 3 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor precum și în art. 3 alin. 2 din **Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor**.

În cadrul **Principiilor de bază ale independenței sistemului judiciar**, redactate de Națiunile Unite în 1985, se stipulează la articolul 2 că *„sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”*. Totodată, Avizul nr. 1 (2001) al **Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni** precizează la punctul 12 că principiul imparțialității are *„semnificații mult mai extinse decât cea care afectează părțile dintr-un litigiu. Nu doar părțile dintr-o cauză anume ci societatea în ansamblu trebuie să poată avea încredere în puterea judecătorească. Astfel, nu este suficient ca un judecător să fie liber față de orice*

relații, părtinire sau influență inadecvată, ci trebuie de asemenea să pară astfel în fața unui observator rezonabil. În caz contrar, încrederea în justiție poate fi subminată." **Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delicvenților**, adoptată la Congresul VIII al O.N.U. la pct. 4 prevede că „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că afirmațiile formulate în cadrul emisiunilor TV amintite au fost de natură să creeze suspiciuni în rândul opiniei publice cu privire la probitatea profesională, independența și imparțialitatea procurorului șef Ioan Mureșan. Pentru a-și îndeplini în mod corespunzător atribuțiile, procurorii au nevoie de încrederea opiniei publice, iar această încredere poate fi afectată de afirmațiile care pun la îndoială imparțialitatea lor.

Concluzionând asupra Raportului Inspecției Judiciare privind rezultatele verificărilor efectuate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că declarații de genul celor analizate, aduc nemijlocit atingere independenței, prestigiului și credibilității justiției, având drept urmare subminarea autorității procurorilor. Luând în considerare toate aceste aspecte, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a decis că cererea de apărare a independenței și reputației profesionale formulată de domnul Ioan Mureșan, procuror șef al DIICOT - Serviciul Teritorial Alba Iulia, este deplin întemeiată și, în consecință, a procedat la admiterea acesteia.

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII